

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Zahariaș Maxim XXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 17.09.2020 – 17.09.2021.

Instanța de apel: 29.10.2021 – 01.02.2022.

Instanța de recurs: 22.04.2022 – 04.08.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 17 septembrie 2021, Zahariaș Maxim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa în baza acestei Legi sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Zahariaș Maxim, având calitatea de parte vătămată în cauza penală nr. 201914066 pornită la data de 07 martie 2019, conform art. 187 alin. (2) lit. b) și e) Cod penal, fiind audiat potrivit modului de audiere a părții vătămate, adică fiind prevenit de răspundere penală pentru prezentarea cu bună știință a declarației mincinoase, la data de 5 martie 2019 și ulterior la data de 5 aprilie 2019, având intenția de prezenta cu bună-știință a declarației mincinoase legate de învinuirea unei terțe persoane în săvârșirea unei infracțiuni grave, din interes material, a dat declarații în fața reprezentantului organului de urmărire penală al Inspectoratul de Poliție Edineț prin care a afirmat în esență că la data de 05 martie 2019 a avut un conflict fizic cu Vișan Artur, în care s-au implicat și alte persoane necunoscute și tot atunci careva din persoanele implicate i-a sustras în mod deschis telefonul mobil de model „Samsung J4+” în care se afla cartela SIM a companiei Orange nr. 069296534, estimat la preț de 4258 lei. Ulterior, pe parcursul anchetei penale în urma acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că telefonul menționat de model „Samsung J4+”, în luna ianuarie-februarie 2019 a fost predat de către Zahariaș Maxim la un lombard din*

mun. Chişinău, deoarece avea nevoie de bani, și nu a fost sustras de la acesta la data indicată, fapt ce a favorizat emiterea la data de 30 octombrie 2019 unei ordonanțe prin care s-a clasat procesul penal în cauza penală nr. 2019140066.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Zahariaș Maxim a comis infracțiunea prevăzută de art. 312 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, individualizată prin *„prezentarea cu bună știință, a declarației mincinoase de către partea vătămată, acțiune săvârșită în procesul penal, legate de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave, săvârșită din interes material”*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Moldovan Gabriela în numele inculpatului Zahariaș Maxim, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei față de Zahariaș Maxim.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- față de Zahariaș Maxim urma să fie pronunțată o pedeapsă mai blândă, or, acesta a recunoscut vina;

- la caz, urmau a fi reținute drept circumstanțe atenuante: recunoașterea vinei de către inculpat, faptul că la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de administrația publică locală se caracterizează pozitiv;

- infracțiunea de care este învinuit Zahariaș Maxim este de categoria celor mai puțin grave, iar instanța putea aplica o pedeapsă mai blândă, non privativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Moldovan Gabriela în numele inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Zahariaș Maxim a ținut cont pe deplin de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date, și personalitatea inculpatului, numindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Instanța de apel a menționat că, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art. 16 Cod penal face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, de faptul că inculpatul Zahariaș Maxim anterior a fost condamnat de mai multe ori, s-a concluzionat că, prima instanță justificat a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă în condițiile aplicării unei pedepse privative de libertate, stabilindu-i pedeapsa închisorii pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a reținut condamnările anterioare a lui Zahariaș Maxim în cumul cu faptul comiterii noii infracțiuni incriminate pe acest caz și a atestat tendința inculpatului spre un comportament infracțional cronic.

Instanța de apel a menționat că aceste împrejurări motivează întru totul aplicarea față de Zahariaș Maxim a pedepsei privative de libertate sub formă de închisoare, care să-l plaseze în izolare față de societate, prevenind astfel săvârșirea de noi infracțiuni, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este inoportună.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatului, prin care invocând incidența *pct. 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea parțială a sentinței și a deciziei în latura pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie aplicate prevederile art. 90 alin. (1) și (1¹) Cod penal, cu dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei față de inculpatul Zahariaș Maxim.

5.1 În motivarea recursului declarat, recurentul invocă argumente similare celor indicate anterior în apelul declarat, suplimentar menționând următoarele:

- inculpatul nu a săvârșit asemenea infracțiuni din Capitolul XIV, Cod penal, infracțiuni contra justiției, însă chiar dacă anterior a fost judecat, inculpatul și-a ispășit integral pedeapsa;

- inculpatul nu a adus prejudiciu statului, cât și altor persoane fizice.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Potrivit recursului declarat de către avocat, autorul își întemeiază criticile, prin

prisma temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, referindu-se la situația în care *s-a aplicat pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale*.

Sub aspectul temeiului de casare invocat, Colegiul penal atestă că partea apărării consideră că inculpatului Zahariaș Maxim, i-a fost stabilită o pedeapsă prea aspră, întrucât acesta a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, de administrația publică locală se caracterizează pozitiv, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

După individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei poate fi atins și prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probă.

Așadar, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acesteia.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Zahariaș Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 312 alin. (2) lit. a) și b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

La examinarea cauzei, instanța de apel a conchis, că prima instanță a ținut cont

de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei inculpatului Zahariaș Maxim, pedeapsa fiind aplicată în limitele sancțiunii prevăzute de infracțiunea incriminată.

Colegiul penal atestă că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanțele de fond au luat în considerare personalitatea inculpatului Zahariaș Maxim, faptul că anterior a fost condamnat (Vol. I, f.d. 126-128, 202-212, Vol. II, f.d. 68-69, 78-79), de către administrația publică locală se caracterizează pozitiv (Vol. II, f.d. 67), la evidența medicului narcolog și psiholog nu se află (Vol. I, f.d. 129), că a recunoscut vina, însă a refuzat de a face declarații și a răspunde la întrebări, iar argumentele avocatului Uncu Natalia invocate în recurs în acest sens, sunt neîntemeiate.

Așadar, Colegiul penal reține că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului, au ținut cont de prevederile legale și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei și prin urmare, Colegiul consideră că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă privativă de libertate, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatului Zahariaș Maxim.

Totodată, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă inculpatului Zahariaș Maxim, este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele recurentului, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel nu a admis erori de drept la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului și reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei reale este legală și întemeiată.

În consecință, Colegiul conchide că hotărârea recurată corespunde tuturor prevederilor legii, este întemeiată, iar temeiurile invocate de recurent nu persistă în cauză, astfel, instanța de recurs concluzionează asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova*, 16 ianuarie 2007, § 20).

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Uncu Natalia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 01 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Zahariaș Maxim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **25 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie